

Sy-li spěwał,
Pilmje dželał,
Strowja ce
Swó bny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosc ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosc da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ci khmana
Žiwnosc je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ce! F.

Serbiske njeđzelste kopjeno

Saložil 1891 Křrjebjanřil farar dr. theol. a fil. Bjedrich Sella.

W Budyschinje

30. augusta 1936

Baužen

12. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Mat. 11, 6.

„Sbóžny je tón, kiž šo na mni njepohóřchuje“,
praji Jeřuř Křrjstuf.

Nichtón je prajił: „Hdž chzeř wo šlowje j Božeho Piřma předomacž, dyrbiř šebi šlowo tał dolho čitacž a jašo čitacž, dóniž tuto šlowo k tebi njerěči.“ A tał tež je! A tał tež je, hdž šam j Božim šlowom nutrnoscž mařch. Tuž njech tał tež je, hdž j tutym krotkim špruchom j Matejoweho ewangelija šwoju nutrnoscž manj: „Sbóžny je tón, kiž šo na mni njepohóřchuje.“ Čitaj jař a jař a pšchistaj: Jeřuf Křrjstuf do praji: To pał tež reka: „Njeřbóžny tón, kiž šo na mni pohóřchuje!“ Tuto Křrjstufowe šlowo je wulke šlubjenje a žohnowanje a tał šbožo, ale j dobom tež wulke hroženje, haj šudženje, šatamanje. Wo to dže, šchto wono nětk tebi je!

Sšlowo Jeřom Křrjsta je: „Sbóžny je tón, kiž šo na mni njepohóřchuje!“

Ša nař nastawa pšchi tym dwoje prařchenje: 1. Je wono tebi hroženje? 2. Je wono tebi šlubjenje?

Wěmy drje tola wšchitj, w kařkim šwiřtu je Jeřuf Křrjstuf tuto šlowo prajił. Jan šcheženil bě pšřtał pšřlow a da jemu powědžicž: „Šš ty tón, kotryž ma pšchincž, abo dyrbimy na druheho čatacž?“ Ššhřchmy, šamo Jan tón šcheženil šo pohóřchowacše na Jeřuřa, njebě špokojom j Jeřufom a j jeho činjenjom a j jeho pucžemi! Šrořumimy, šo ma to pšchede wšchěm nam, kiž my chzemy šcheřchenjo bheč, něřchto prařicž, mjenujř, šo tež my njeřřmy j teho won, šo šo njebhřmy pohóřchowali na Jeřuřa, na Božich pucžach, na Božich dopuřchenjach! Tehodla ma šo kóždy j nař šhurnje pruhowacž j prařchenjomaj: Šchto je mi tuto šlowo Jeřufowe: „Sbóžny je tón, kiž šo na mni njepohóřchuje!“ hroženje abo šlubjenje?

1. Šaj, je wono tebi hroženje a tał šamo šudženje a šařudženje? Šnjeřej Jeřuřej bě tuto nařhonjenje j Janom jene nařhonjenje wjaz w dolhim rjntku tajřch nařhonjenjom, njech tež drje šobu jene j najbóle bološtniřchich. Tał pohóřchowachu šo farisejřř na nim, hdž hojeřche a dobrotu činjeřche a winowachu jeho, šo čžertow j čžertom najwřřchichim won honi, a piřmawucženi wudawachu, jeho předomanja šhřřcho, šo Boha hani. Ale nětk je šamo Jan tón šcheženil j tajřim prařchenjom. A niž jeno wón, ně, krotko po tym tež jeho macž a jeho bratiřja pšchindu, šo bhřu j nim řečželi; to drje tola reka, šo bhřu jemu wotradželi, tał k ludej řečžecž a mjeř ludom škutkowacž. Tež woni šo pohóřchowachu na nim, dyrbja pał šebi tež prařicž dacž: „Šlajče čži — wucžomniřř — tu moja macž a moji bratiřja! Šchetož šchtož wolu čžini — a my šměmy tu šastajicž: a šchtož do wole šwoli — mojeho Wótza, kiž je w njebjeřach, tón je mój bratr, šotra a macž!“ To reka: šamo ja jeho macž a ja jeho bratrow je nařche šlowo: „Sbóžny je tón, šchtož šo na mni njepohóřchuje“, hroženje abo j najmjeřřcha warnowanje. Šchto je wono nětk tebi?

Wono njeje, hdž je hroženje, žane přořřdne hroženje! Ššwječachmy 10. njeđzeli po Ššwjatej Trojizy a dopomnichmy šo na lěto 70 a na to, šchtož šo tehdy šřřřneho řta: Jeřusalem w pšowmjenjach a řtatřřřř židow morjenřch! Njeje podarmo piřřane 1. Pětr 2, 6—8: „Šlaj, ja řladu w Žionje wuřwolentj drohi rózřny kamjeń; šchtož do njeho wěri, njepšchindže k hanibje. Wam tehodla, kiž wěricže, je wón krařny, tym njewěrnym pał je wón kamjeń, kotryž čži čžěřlojo šu řačřřli, a šo rózřny kamjeń je řčžinił, tón kamjeń nařtorřa a řřaka pohóřchenja, tym řotřřř šo wo šlowo řtorčža, dokelž woni tomu njewěřja, na řotrež wřřač šu řařoženi.“ A wo tutym kamjenju džeřche Jeřuf řař pšched tymi, řotřřř šo pohóřchowachu, to čžěřle wótře šlowo: Matth. 21, 42, 44: „Šchtož na tón kamjeń padnje, šo rořřařř, na řohož pał wón padnje, teho wón rořřjecžel!“ A to pšlacži

sa wšchěch, sa židow a sa tnych, kiž njejku židža. A to placzi kóždemu sa to, kať so ham ma pschecziwo Jesuše, jeho słowa, jeho zyrkwi, jeho wořadže a kať so ma s pucžemi swojich myšlow k pucžam, po kotrychž da Bóh jemu hiež. To placzi kóždemu tež sa to, kať so pschecziwo druhim ma a kať na druhich skutkuje, kať druhich wuczi a wabi, so mječ ke Šhrystuše a jeho kralestwu a jeho domej a křodžicž po pucžach, kotrež Bóh pokasuje. Praji Jesuž Šhrystuž tola tež to cžežke, křutne słowo Matth. 18, 6, 7 wo tym, kiž pohóřschuje tnych, kiž do Jesuša wěrja; taksi jařluži, so by satepjeny byl. To rěka: Běda, hdnž so ty pohóřschuješ na Jesuša, a běda, hdnž ty druhich, wořebje džěczi a młodžinu, nawabiš, so so pohóřschuje na Jesuša, so žebi njewaža a so njelubuja Jesuša, jeho słowo, jeho dom, jeho modlitwu a so njejku žiwi we wěrje do Jesuša! Haj běda tebi, hdnž tajkeho cžiniš, njech so, ištož by a ištož by. „Šbóžny tón, kiž so na mni njepohóřschuje!“ A jažo: Njesbóžny tón, kiž so na Jesuša pohóřschuje! Njesbóžny junu a njesbožowny nětkle, hješ wěrneho, pokojazeho šboža nětkle, njech řnadž je tež wořjedž teho, ištož řwět šbožo mjenuje! Haj, njesbóžny tón, kiž to pohóřschuje na Jesuša a na jeho słowach, skutkach, na jeho žiwjenju, wumrěcžu, řchizju a na jeho jutrnym rowje. Šižo židža pohóřschowachu so tehdy na jeho řchizju a na jeho jutrnym rowje. A tutón pohóřschil je tu byl pišes wšchě lěřtutki hacž řem. A piš. do wójny bě tu jich dořcž, kiž drje pschewodžachu Jesuša hacž k rowu, kiž pať njesamóžachu štipicž Jutrownicžku k jeho wotewřenemu rowu, dořelž njewěrjachu, so je wón štanřil. Pohóřschowachu so na tym. Nětkole řu tu mješ druhimi tajžy, kotrymž je řchiz a řchizowany pohóřschil tať, so chjeja jeho won mječ se žiwjenja a s kraja a s luda. Drusy jažo so boja šetkač s řchizowanym a je słowom wo řchize a džejja jemu s pucža w Božim domje, w řwojim domje a hewať, a namořweja se słowom abo pschikladom tež druhich, tať cžinicž. A jažo: řchiz na so wřacž a do pucža pod řchizom šwolicž dyrbjeć, taksi to pohóřschil jim jich wjele! Njewěřch řam žaneho pschiklada se řwja-teho žiwjenja? Abó řy řnadž ty řam pschiklad? Ša tajke pohóřschowanje na Božich pucžach móžesh tež huřto prajicž, so řu s Bohom a je Šbóžnikom njespokojom, so řu, njedžatni, kať n. piš. tamny bur, kotryž na polu bėrny wujěřdžowasche, jačo něchtón dužy nimo šrowjesche a rjekny: „Lěřka pať řu so bėrny derje radžite a řu wšchě tať wulke!“ Wón mjenužy njewědžesche ničžo druge wotmořwicž, hacž řkoržicž: „Haj, ale sa řwinje prachuja te male!“ Tola hórje hacž s tajkim pohóřschowanjom je hiščeže s druhim, s tym, kiž so ani njepohóřschuje ani njeswjeřeli na Jesužu, kiž ani njelubuje ani njehidži Jesuša. Wo nim šteji piřane: Šjew. Jan. 3, 15, 16.

Šcho nětko wotmořwisch na prařchenje, hacž je tebi Jesuřome słowo hroženje a tať řud a řařudženje? Pišchi wotmořwjenju wobmyřil, so tu tať jara twoje słowo njerospudži, ale twoje žiwjenje a řadžerženje!

2. Abó je tebi Jesuřowe słowo: „Šbóžny je tón, kiž so na mni njepohóřschuje“, řlubjenje a tať řohnowanje, šbožo, wěrne šbožo? Pokažmy řebi pschiklady, so bychmy řami sa řo do cžiřta pschihchli s tym a s dořom pohonjeni a wabjeni byli, řo niz pohóřschowac; ale Jesuša lubowacž s žplej duřchu a jeho słowa cžinicž a tať jeho řlubjenje mječ a jeho řohnowanje a tať tež wěrne šbožo.

Wostařmy tež s tym w kraju a to hnydom pschi tym, kotrehož je kanřler Adolf Hitler řam najbóle němiřkeho mješ Němžami mjenowať, pschi Lutheru: Na cžele a na duřchi bě na řmjereč řhory, doniž njebu pokasany na řchiz a řchizowaneho a na řwřatu řrej, pschelatu na řchizju. Šdobom bu šrowy, řylny, bu tón wulki reformator, kotremuž řo poradži, s ewangelskei wėru

cžlowjekow němiřkeho roda do tať wulkeho žyřka řjednocžicž, řařkiž prjedy a pořdžišcho byl njeje, a to je řlowami wo řchizju a řchizowanym. A dale wróčžo w řtamiřnach! Šo řo wójwoda Šafřow, Widuřind, tola da wulřchecžicž, hacžrunjež bu telko řwě jeho, řařkeho, luda pschelateje, dopokaže, so tutón wójwoda wjedžesche dželicž to, ištož řlabe a cžlowřke w cžele a řwri tnych řchecžijanow řuřodneho germanřkeho luda řrankow, wot teho, ištož Jesuž Šhrystuž a jeho ewangelij, a s dořom, so wón tutoho Jesuša Šhrystuša řpořna a pschija sa řwojeho řnješa a Wumóžnika. Ale s dawnych cžařow a wot tajřich wulřich ludow k nam do cžařa a do luda! Kaž tamnymaj wulřimaj tať je huřto dořcž prořtemu cžlowjekei Jesuřowe słowo a řohnowanje, tehořla dořelž řo wón njepohóřschuje na Jesuša ale, Jesuša wuřnawa a s tym druhich nawabi, Jesuša wuřnawacž; n. piš. tamny młody wojať s pobořneho doma, kotryž do wojařow džějche, rořřudženy, tam pschi řwojei pobořniřci wotacž, w kotrež bě doma se šarřchimaj řiwy. Hnydom přenje ranje wřa wón řwój řlowy Šakon a cžitajche. „Šy ty pietiřt?“ jařwola podwřichil na njeho. „Haj, řnješ podwřichil!“ wotmořwi młodženz. Podwřichil drje řcařny s huřu, tola ničžo njeprajesche. Wóřny řo wjeřelesche, kať wuřichny bě młody rekruta, a tohodla řo tež wjeřelesche, so bu pořdžišcho pomyscheny. A niz jeno to. Wokořo řmuřiteho wuřnawarja hromadžesche řo řwėru cžřjódka, kotraž w nim pomoznika a řpěchowarja wėry a pobořniřcže namafa.

A ty řam! Hladaj wróčžo do řwojeho a řwojeje řwójby žiwjenja! Njewuřladasch tam cžřjódny pobořnych nanow a macžerjow, řynow a džowřow, kotřiž w cžařach mėra a wójny, radořcže a bėdy wuřnawachu: „Jesuž Šhrystuž je mi jene a tež wřcho!“ A hđže řy ty? Dužy po řařtim pucžu? — A hladaj do přėřka! Šcho tam? Twój row! Chzesch ty do njeho hiež hješ řchizowaneho a štanřeneho Šbóžnika? A hđže pónđžesch potom je řwojei nješmjertnej duřchu? Abó nimasch tajkeje? — A psched tobu twoji potomniřy! Hđže řy jim pucž pokasal se řlowom, řkutkom, pschikladom? Še Šhrystuše abó antiřhrysteř? Cžin řlicžbowanje wo řwojim žiwjenju! Rař a junu budžesch so tola cžinicž dyrbjeć! Šo by so s wjeřeloseřu mořil cžinicž a niz s bojořeřu a s řchepotanjom!

Njesbóžny tón, kiž so na Jesuša pohóřschuje. „Šbóžny tón, kiž so na mni njepohóřschuje!“ praji Jesuž Šhrystuž. A jeho řlowa wostanje a placzi do wěčnořcže, tež hiščeže, hdnž řwět řo minřil. řamjeř.

Dužy psches řuřizju.

(Škónčjenje.)

Njedželu dželacž, to je wěž řama sa řo! By řajimawe a powucžaze dořcž bylo, rař pschepřtowacž, kať jara mřjne je bylo abó njeje bylo, lěřka njedželu dželacž, a pschi tym džiwacž na to, so je tola hiščeže telko ludži hješdžela w Němiřkei a na to, so ratať řkorži, so dželaczerjow nima, a na to, so bě tu a tam, niz wřchudžom, dželo pocžezene, haj s džela jara pocžezene s tym, so bě řo žito jara lehnyřlo, so bě tu a tam řamo řwřercžane, a na to, so je njedžela Boži džer, cžlowjekei daty ř řohnowanju a Bohu k cžesčzi, a na to, so Bóh njebě lěřka řo řkashcž dať ani řynam pschi wřchey hrořny, kotruž mějachu, ani tež nětko na řnjach řitam, hacžrunje s wulkeho džela nětko ratarjo mēnja, so dyrbja mječ rjane pschihódne wjedro niz jeno řa domojřwoženje ale tež řa — młócjenje wořjedž řnjow, cžeřoždla domojřchowanje tať dořho traje; s mēřnamy pať dyrbjesche 16. auguřta žito tola dom řřhowane byč, pschetož řhřschachmy na řopřchinje prajicž, so maja doma řermuřřku, domřhowařku; a tola bėchu tam pschihřwatali.

Dořėdžechmy do Budyřchina. Na druhim řoku mēřta witařche nař jažo domiřna — řtara domiřna, kotrejež řnamjo řtej řobu

wěži Godzijijskeho Božeho doma. Pšichejědžechmy w Přecžezach nowotwar dróhoweje dróhi, kotruž pšches tutón džěl našcheje Łužizy hižo twarja W Lejnje saminychmy šo na Kopychin a dojědžechmy do tuteje cžicheje wjeski, kotraž šo w dolinje pod hrodzišcjom khowa. Jeschkež droór bě šchěrofo woczinjenty a pšichotowany, khowacž wošy a kofa. Wužichmy tež tutu škadnošcž, a potom běnty na Hrodzišcžu — po prawom přjedy hacž šo dohladachmy. Njeběchmy přěni, hacžrunje tam sahe běchmy. Njeběchmy hišcže cžičeže došchli, jettachmy hižo knješa hudybneho direktora Krawza a mandželku. Bóršy ředžachmy tam njesřnathymi a njesřnathymi Šserbami. Knjes redaktor Šsmoleř je šwojimi lubhymi bě pódla a drušy. Bože šlónčžko mēnjesche jara, pšchējara derje i nami. Tola, kař mohlo nař šlónčžka palenje samylicž. Běchmy tola wjeřeli a džakowni, šo bě Bóh mile tajke wjedro wobradžit ja hlownu šhadžowanťu. — Studentiře šhromadžijny běchu študowazy hižo wšchě řobotu přjedy w Šhrošcžizach mēli.

Pšichezo wjaz jich pšichhadžejche, wořebje pař jako cži dón-džechu, kiž běchu w řubodnyh Šhrošcžizach nyřhpor a řwjatocžnošcž pšchi romje wótcžinza Šchemčžka řobuřwjećili. Šškoda, šo njeje program zpleho dnja bóle řnathy by; bychu drje jich wjazh hišcže w Šhrošcžizach řobuřwjećili! Ale niž jenož Šserbjo řo tam hromadžachu, ně, tež jara wjele Nēmzow, wořebje tež řastupjerjo řtrony a jeje organijazijow, tař tež mlodži hólžy a mlode hólžy. To je šwjeřelaze; mamy tola wopomnicž, šo wulki džěl i nich řerbškeho řlowa njerofumi. Daloka a šchěrofa mēřtnošcž hrodzišcžka bě wot nich wjele wobřadžena, jako heržy pod wuřtojnym wjedniřtwom řerbškeho hudybnika knješa wřhčškeho wučerja Šškodenka řaduchu. Bóršy potom řallineža: „Řjana Łužiza“, kotruž řhromadnje řaspěwachmy. Šserbiře řpěwne towarřstwo, řjednocžene pod wjedniřtwom knješa wučerja Řenki, řwjeřelichu nař je řpěwomaj: „Šore módre“ a „Domeřř mój luby“. Knjes wučerř Nedo, wjedniř Domowiny, i kotreřž bě řo řtudowaza mlodžina pod wjedniřtwom knješa řtud. theol. řublanda řjednocžika, wuhotowacž tutón řwjedžen, witařche wřchěh, kiž běchu i dala a i bliřka pšichhwatali, Šserbow a Nēmzow w řerbškej a nēmškej řěcži. Nařpomni, kař wořebite a wořebne to mēřtno, na kotrymž tuta řhadžowanťka je. Šaj, přěni řas to je, šo řmny je řtudowazymy tař pod hólžym njeřjom na řhadžowanžy.

Něhdy je tuto hrodzišcžko řkuziko našchim přjedownikam, šo řo je řwójbami a je řwojim řkutom tam khowachu a řchkitachu pšched njeřpšchecželemi a druhej řahubu w cžěžkich cžadžach. Dženřa khowa hrodzišcžko druhe a hinasche řhly je wřchěh řónčžin. Tute řhly řu dopokař, šo chzejja Šserbjo pod řchkitom a wjedniřtwom Domowiny je wřchej řwěru řebi hařicž wřchě wot wótzow namřete řubla. Še řerbřkimi řtudentami, — wón řjekny — i pšichodnymy wjedniřkami našcheho luda, chzemny řo někotre hódžinki duchownje wokřchewicž. Nēmřkim wopřtowarjam pšchejšche wón, šo by řo jim njes řerbřkim ludom prawje řpodobało a šo bychu řpóřnali, šo řerbřki lud je řwojim narodnym nicžo druhe nočže, hacž řebi řwoju řkulturu hařicž a řwoje řludřtwo řchkitacž.

A na to wohladachmy a wuřhlychachmy řru: „Řaliwaka“, kotraž nař domjedže wórcžo do dawnyh cžadžow našcheje Łužizy, do cžadžow, w kotryhž Wělczenjo tu řchkitachu řej domiřnu. Tym, kiž ju njesřnaja, i řróťka wo njej tole:

Šserbiřki lud wita řwojeho wjeřcha a řwoje wójřko i dobyczerřkeje wójny dom. Tola wořřjedž řuřka řteřitej cžēmnej mozy: bojořcž pšched nowym wjetřchim řtrachom a řelenje wo padnjeňnyh. Wěla, džowka wójwodny, ma widgeňja a widgeň řmjercž. A přjedy hacž je řebi jeje nan wotpařak wójniřki mjecž, je tu tež

hižo nařřóžaza, njech tež njesřofumljwa, powěřcž i hole: řakofřne řtworjenje, hařduch, hrořne řwěriřko, Řaliwaka řapušcža hólú a domny a mori cžłowjekow. Cžłowřka mój řda njemóžna bycž, njech řo tež mlody řyczerř hotuje řa tutón wuřřwobodžerřki bój; wěřcžka jemu wěřtu řmjercž a powědaja, šo jenož cžiřta řnježna móže — kař řtare baje prařa — wumóž lud a krař. A Wěla řo rořřudži řa tutón řkuff! Wona bě řloro wřchěh lubnyh řhubila, napořředku namoženju. Wona chže řo woprowacž a wumóž řwój lud wot řkaženja. Wona chže pař ludej mēř i poraženym njeřpšchecželom řwěřcžicž a da jatemu řyczerřej i tuteho luda, kotryž bě jako řastajenž w jeje nanowym hrodže, řwobodu wučřiniwřchi i nim, šo ma tuteho wuřřwobodženja dla mēř njes řudomaj řnježicž. Potom řhwata pšchemodžena wot hólana do hole, šo by tam přjedy byla hacž tamny řyczerř, kotrehož běřchtej wona a runje tař jeho njewjeřta podarmo prořřkej, řo mordarřkeho wojowanja wotajicž. Lubošcž, řjekowřtwó a hordošcž řtaj jeho wumozowakej, šo wón, tež pšchemodžany wot hólana, tola řhwatařy do hole cžehnje a tam přjedy je hacž Wěla. A hacž runje řo jemu — kař hižo přjedy Wěli — řmjercž řjewi a jemu praři, šo wón jej řkluřcha, hdyž do tuteho wojowanja dže, dže wón tola, njech tež řpřta je řmjercžu jednacž. A lědy je woteřchot tam, hždež řwěriřko, pšichidže Wěla a je rořřudžena, řo woprowacž, kař řtara baje praři, hacž runje chže jej hólana, kotryž ju pšchewodža, wotradža. A tež jej řo řjewi řmjercž a jej praři, šo nočže ju ale šo dže po řyczerřja, kotryž wojuju ře řwěriřkom, podleža. Wěla chže jej wobaracž, tola podarmo. řako chže řa nej na mēřto wojowanja, řteři pšched nej řjany řyczerř. Tutón jej řjewi, šo je tamny mormy. Wón pruhuje jeje lubošcž a řrutu wólú, řada řebi wot njeje jeje řkoty pař. Wona řón da a wotřnje rořřudžena, bycž ta řnježna, kotraž, řo woprujo, řwój lud wumóže. Ale řyczerř praři, šo njeřada řiwjenje, šo wona dhrři řřwa bycž řa řwój lud, šo je řaliwaka morma, řbita wot njeho, šo je wón řyczerř Boži, i njeřjes řpóřany. Wěla řo modli a wofa ř modlenju. Lud, njech tež řarujo wo řyczerřja, wřřka po wumóženju. A něřř je mēř a řbožo.

Šchto pšchi tutej řri, řa kotruž mamy řnjeřej wučerřej Wjeli-Bulecžanřkemu džakowni bycž, řacžuchmy, piřachmy hižo pšchi řpocžatku, jako běchmy dužy pšches Łužizy po duchownnyh pucžach.

Řeržy řařo řaduchu. Knjes Nedo řo džakowarřche wřchěm, kiž běchu pomhali řhadžowanťku wuhotowacž a porjenřchicž a prořchejřche pšchitomnyh, šo bychu dale řwěru řtali ř řerbřkemu řtudentřtwu, kotrež ma runje tař řwěru řtacz ř ludej we wřchěm cžadžu. Šlónčži i řřřřóčnej řklowu na wjedniřka a řanzlera, kotreřž řo nēmřka řhymna pšchřřamřny.

Wono běřche hižo pořřdže, hacž runje běchu dhrřjale wřchelake dhrři wupadnyčž. Hólžy a hólžy nēmřkeje mlodžiny pokarřachu hišcže někotre řudowe reje, kotrež řu řo wěřcže jich wjele lubile, njech tež hrodzišcžko řo pocžinajřche prořřdnicž. Tola prořřdne tař bórřy hišcže njebě. Pšichezo řařo witařchu řo řtari řhadžowanřkarjo, kotřřž běchu řamo i řamjenizy pšichhwatali, kař n. pšch. řnjes řuperintendent Řěřbarř. Hacžrunje jich tam jara wjele bě, by tam jich mohlo hišcže wjazh bycž, wořebje ře řerbřkeje inteřligenžy. Njewidžachmy tam, kotřřž tam po prawom móhli a dhrřbjeli bycž.

Šlónčžnje řo wřcho rořřběža a rořřpóřchi do Šhrošcžizy a Řejna a wokolnyh wřow, šo bychu řo wokřchewili a potom wjecžor dale řwjećili. Tež my řo do Šhrošcžizy podachmy, hđžež tež do řjaneho Božeho doma řastupichmy, w kotrymž bě hižo cžmiceřka. Šřwjatocžnošcž nař ř nutřnym mřřřlam wabjeřche.

A potom řmny hišcže řhwilu dale řobu řwjećili, kař je to na řhadžowanřkach wawřhje. Šškoda bě, šo njebě wjecžor móžno, řo bóle řtowarřchicž, kař řmny to přjedy na řhadžowanřkach mēli

a taž je to rjenje bylo a spomóžne ja zyle šhromadne prózowanie. Wšeho b' kusť rosběžane a žano ja žo. Ale rjenje je bylo! Esnadž žo ja tole bóle towarichne a šhromadne došhwjeczjenje šhadžowaníki w pschichodže puceže namakaja.

Róžna czma pschikrywašche domišnu, jako žo wróczachmy. Wšy a město nam špizy žiwachu. Džakni bčchmy, rjaneho našhoniwšchi w rjanej Lužicy.

Pschebiwa.

S někotrych krajinow žo pišche, so tam sažo „ke kłafanju“ swoni, tať polodnjo a wječor, tež rano, a tež, so tam sažo ke kłafanju pschebiwa. Tutón kšhesčijanski pobožny našožl bč žo we wšhelakich krajinach šdžela šhubit. Derje a rjenje tať, so tam sažo swoni a pschebiwa. Ale wjele rjeišcho, abo ně, dozyla halle rjenje potom, hdnž móže žo s tutych krajinow, hdnž žo sažo ke kłafanju swoni a pschebiwa, a s tnych krajinow, — potajkim tež s našcheje Lužicy! — hdnž žo pschezo ke kłafanju swoni a pschebiwa, pišacz, so žo tam, hdnž swoni a pschebiwa, sažo štari a mlodži kšhesčijenje modla! — so žo tam modla, njech s dołhej abo s krotkej modlitwu! Abó njeměnišch, so mamy prawo, hdnž tole prajimy? A njeměnišch, so wšchitzy cži, kiž swonjenje a pschebiwanje na žwojim Božim domje maju, ale pať pschi tajkim swonjenju ani krotke šdychnječžko ani modlitwu nimaja, šanječhaja swón a Boži dom a žwoje mjeno kšhesčijian? Šhto bychmy namakali, bychmy-li krajiny, kotrež bčchu šastake swonicz a pschebiwacz, kotrež pať nětk sažo šnowa šapocznu swonicz a pschebiwacz, a jich wožadnych pschirunowali s krajinašmi, kotrež nješbu s tym pscheštake, a s jich wožadnymi? Šdže bychmy jich wjaz namakali tnych, kotsiž žo s hložkom swona dadža šwolacz a žo k Bohu modla s dlěžšim abo krotčišim modlečšim šdychnječžkom, pošastawšchi s džěkom, czaptu šczahnywšchi abo pošbėhnywšchi? Šhto mēnišch? Ty wěšo, žy mjes tymi, kotsiž s žylej wutrobu k Bohu šdychnu, hdnž s wěže šawoni a pschebiwa ke kłafanju! Kať mohlo to tež hinať bčž!

Zyrkej a stat.

Němški minister Kerrl, minister ja žyrkwinske naležnosče bč psched něšchto měžazami cžežko šchorit. Wón je sažo wotšhorit a drje po Nürnbergškim šjědže sažo žwoje džěla pschewojmje.

Se **Španišteje** pschihadžeja powěšče a — wobrašy. Na jentym s nich widžič Schryštožowu poštaru; psched njej šteti cžrjoda kommunistow, kiž žo s tšělbami na nju mēřja, so bčchu tšělili a ju tať „wotprawili“. Na druhim wobrašu widžič na šemi ležo kusť roštšelaneje poštaru Schryštožoweje a komunistu, kiž wušpěch tuteje „ekšekuzije“ pruhuje. — Dostadnišcho dopokaja sa to, kať bješbóžnosč šahadža, drje njeje. A tať žo wona šchēri w Šowjetškej Ruškej a nětk pod ruškim roštajom tež w Španištej.

Se Šerbow a s daloka.

W Polčnizy žwječža šakke šwontowne mižijonštvo a jeho pscheczjeljo 20. septembra wožebity jubilejny kužiški mižijonški žwojedžen, wopominajo s dobom přenjeho mižijonara Ziegenbalga, kotryž s tuteho města pošhadža. Šhto žwječži žobu?

W Španištej ždychuje dale hrojne wojowanie, kotrež je krawne rošhadžowanie mjes bolschewismom a njebolschewis-

mom. Šlomjenja tuteho wojowanja žapaja wyšoto a — šchē-rofo. Prošchmy wo to, so do žaneho drugeho kraja njewu-pražnu, so žo wjetšchi woheť nješapali; prošchmy wo to, so woheť wuhašnje. Ale našche proštwy budu jencž potom praw-ne, hdnž wšchudžom a štajnje žwēru je wšchēn wojujemy psche-cžimo wšchemu, šchtož je bolschewištiskeho ducha, šchtož je s anti-šhrysta. Tehodla jakožmy žo kručže na Bože žłowo a budžmy w nim doma. Jenož tať šmējemy mozow, wobstacz w tutym wojowanju, kotrež žnadž šwontownje brónje rošhadža, woprav-dže a s nutštownje pať duchowne mozhy.

W Abežynškej šlawaja žo w šnutštownym šarjadowa-nju kraja wulke pschemēnjenja, hacžrunje wo njej njeje hišchže pošlednje žłowo prajene. Wožebje šarjaduje tam tež katolška žyrkej wobšchērne žyrkwinske šarjadowanie. Tola woštanu tam protestantiške mižijonštwa tež. Žo něčžim ma pať žo wěž tať dorjadowacz, so tam jenož italszy štaczenjo škutkuj. Hermannsburgske mižijonštvo woštanie tam tuž we žwojim džěle. Wono ma tam žwoje hłowne žydešchčžo we hłownym měšcže Addis Abeba a žydešchčža w měštomaj Bedella a Callo-Schaleotta. Pschi hłonym žydešchčžu je tež žyrotownja; tutu mižijonštvo do šeminara ja ewangelištow pschetwori, šchtož budže sa pschichod ewangeliškeho žiwjenja we Abežynškej wožebje wažne!

Bibliški pucžniť.

12. njedžela po žwjatej Trojizy, 30. augusta: Moja wutroba šraduje žo we tym Šnješu; doleť žo wješelju na twojim šbožu. 1. Šam. 2, 1. — Ach, praju ja, hdnž, Božo ty nam hižom jow tať rjany žy na tutej šhudej šemi, šchto dostacz ma po tutych dnjach w mojih šlotych šhdlenjach žo nam mjes jandželemi? Š. 576, 9. — Šark. 5, 19. — Šak. 2, 13—17.

Póndžela, 31. augusta: Njeje temu tať? Je-li so dobre cžinicz budžejch, budžejch špodobny; je-li so pať njebudžejch dobre cžinicz, dha hrěch wotpoczjuje psched durjemi, ale nješchidaj ty jemu jeho wolu, ale knjež na nim. 1. Šlójš. 4, 7. — Š. 449, 4. — Ššalm 119, 73—96. — 1. Šej. 1.

Wutora, 1. septembra: ... ty budžejch teho Šnješa pošnacž. Šojca 2, 20. — Š. 334, 1. — 1. Šam. 31. — 1. Šej. 2, 1—12.

Šsrjeda, 2. septembra: Šnježe, mój Božo, ty žy jara kražny; ty žy cžežnje a rjenje wuhotowany; žwětłojčž je tvoja drašta, s kotrež žy woblecženy. Ššalm 104, 1. 2. — Š. 69, 2. — Šom. 1, 1—21. — 1. Šej. 2, 13—20.

Šchwórtk, 3. septembra: Šón Šnješ je Bóh teho žuda; šbóžni žy wšchitzy, kiž na njeho cžakaja. Šej. 30, 18. — Š. 321, 8. — Šom. 2, 1—11. — 1. Šej. 3.

Ššat, 4. septembra: Tehdy budžecže wy ššpěwacz jako w nožy wróczneho cžadža a žo s wutrobu šradowacz. Šej. 30, 29. — Š. 683, 7. — Šom. 3, 21—31. — 1. Šej. 4, 1—12.

Šsobota 5. septembra: Tvoje kraleštvo je wěczne kra-leštvo a tvoje knježštvo traje na wšchitke narody. Ššalm 145, 13. — Šom. 4, 1—8. 16—25. — Šach. 7, 4—10. — Ach, Šnježe, dokonjej dha nětko twój škutť, kiž šapoczinať žy, a wjedž nať žam psches horjo wšchitko we tutej žyrkwi k tamnej ty, hdnž kražnosčž tvoja pschebywa a kóuz ma našcha šrudoba. (Šionške hložhy 170, 12.).

Ššitowanie. Ša 13. p. Šr.: Š. w Š. — Ša 14. p. Šr.: Š. w Š. — Ša 15. p. Šr.: Š. w Š.